

زندگی

تعداد اجراها هنوز به گذشته برنگشته است، اما با وجود همین تعداد، تماشاگران و علاقه‌مندان حوزه تئاتر به دیدن اجراها می‌آیند. مجموعه نوفل لوشاتو از فروردین ماه سال جاری تا اکنون میزبان بیش از ۳۰ هزار تماشاگر و مخاطب بوده است.

با همین آمار می‌توان گفت اوضاع بهتر از قبل شده است و حتما حضور حرفه‌ای‌های تئاتر شرایط را بهتر از این هم خواهد کرد. من معتقدم هنرمندانی که تئاتر را تحریم کرده‌اند، خودشان را تحریم کرده‌اند. هر کسی در این راه آزاد است عقاید و تفکر خود را داشته باشد و احترام گذاشتن به هر نوع تفکری لازم نیست. هنرمندان با وجود همین شرایط سعی کرده‌اند اندیشه‌های خود را در قالب یک اثر نمایشی و یا هنری در جامعه نشر دهند. همان طور که نمی‌توان به این هنرمندان خرده گرفت به کسی هم که سکوت کرده نمی‌توان چیزی گفت. برای خود بنده فعالیت در عرصه نمایش و تئاتر یک شغل است وقتی قرار باشد که شغل خود را تعطیل کنم یعنی آب و نان خوردن را نیز باید کنار بگذارم و احتمالا بعد از آن دیگر جانی برای زندگی کردن نخواهم داشت.

به همین خاطر می‌گویم کار کردن و یا نکردن به طور کل یک مسئله و مواجهه شخصی با پیرامون است و نباید آن را به اکثریت یا شرایط متفاوت تعمیم داد. در این راه اگر بخواهیم تاثیر جای خالی برخی افراد را نیز ارزیابی کنیم به این مهم می‌رسیم که به همان اندازه که برخی تصمیم به کناره‌گیری گرفتند، برخی در حال ورود به این فضا هستند. قطعاً نبود این افراد بر جریان هنری ایران تاثیر دارد اما این مسئله با رونق بازار هنری تئاتر و استقبال تماشاگر خیلی رابطه مستقیمی ندارد.

البته تا جایی که من مطلع هستم، برخی از دوستانی هم که در این مدت دست از کار کشیده بودند در حال تمرین و آماده کردن نمایش برای اجرا هستند. در مجموع شرایط نسبت به یک سال گذشته بهتر شده است اما هنوز به رونق سه‌الی چهار سال پیش خود برنگشته است. اما در این میان شاهد اجراهایی با مفاهیم و مضامین متفاوت تری نسبت به چندین سال گذشته هستیم. گویا تئاتر در حال پوست اندازی در سبک، مفهوم و اجراست.

کامران کاظم زاده (کارشناس رسانه): ز بامی که بر خاست به مشکل نشینند...

خبر به نظر من شرایط به قبل برنگشته است و اگر در این زمینه مدیران معتقدند که اوضاع مانند سابق شده است به این خاطر است که می‌خواهند بیان کاری خود را مرتفع نشان دهند چرا که تعهد و جایگیری‌شان در این حوزه وابسته به همین است. متأسفانه نسلی که کار بلد بودند کنار گذاشته شده و نسلی روی کار آمده است که تخصصی در زمینه فرهنگی و هنری ندارند. با این حساب طبیعی است که بخواهند شرایط را کمافی السابق رو به بهبود گزارش کنند. البته عده‌ای از هنرمندان با توجه به اینکه نیاز شغلی‌شان درگیر با کار هنری است ممکن است بنا به اقتضای شرایط خود تصمیماتی بگیرند و کسی نمی‌تواند آنها را به خاطر این انتخاب تشویق یا تنبیه کند. اما آنچه که مهم است این است که؛ روح و اراده‌ای که در گذشته در جریان هنری ایران روی کار بود، دیگر نیست. هنرمند باید با کارش عجین شود و آن را از خود بداند، این مسئله متفاوت است از کار کردن در امر فرهنگی و هنری به صورت صرف. معتقدم آن روح هنری و تاثیر گذار هنری به جامعه خصوصاً اهالی فرهنگ و هنر بازنگشته است. و شرایط حاضر مصداق همین شعر است که می‌گوید: مرنجان دلم را که این مرغ وحشی زبامی که بر خاست به مشکل نشینند... متأسفانه رنجش‌های برای اهالی هنر حالا به درست یا به غلط پیش آمده است و بازگرداندن این دوستان به جایگاه قبل با همان کارکرد بسیار کار دشواری است.

اکبر نبوی (منتقد):

در آشفتنی به سر می‌بریم

گمان من بر این است که در یک حد و وسط قرار داریم، شرایط اکنون نه مانند یک سال گذشته است و نه مانند چند سال گذشته که روال کمی عادی‌تر بود. بهر حال هنوز به شرایط طبیعی و نرمال رجعت نکردیم و دلایل این مسئله در زیر شاخه‌های متعددی قابل بررسی است. برخی از این دلایل ریشه در جامعه شناختی دارند که به علوم اجتماعی برمی‌گردد. برخی در زمینه فرهنگی و هنری است که در تقابل با تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی دچار تغییر و

تحول شده است. در مجموع به همین دلایل متعدد، شرایط نه مانند گذشته است و نه عادی و نرمال است. معتقدم در حال حاضر ما با یک آشفتنی روبرو هستیم که بخشی از آن سطحی و قابل رویت است و بخش اعظم و گسترده‌تری از آن در اعماق نهفته است. هر دو بخش حاکمیت و خانواده فرهنگ و هنر، اگر اراده کنند تا در یک تعامل سازنده و پیش برنده در کنار هم قرار بگیرند، می‌توانند این آشفتنی را به سمت سامان بخشی هدایت کنند اما اگر هر دو گروه همین وضعیت فعلی را ادامه دهند، آسیب‌های این آشفتنی در آینده بیشتر از حال حاضر خود را نشان خواهد داد. این آشفتنی مثال بارز کوه یخی در اعماق دریا است که ما تنها نوک آن را می‌بینیم و هنوز ابعاد و حجم عظیم آن را که زیر آب نهفته است در نظر نمی‌گیریم. در این بحران لازم است همه کسانی که دلسوز فرهنگ و هنر ایران هستند به فکر درمان و راه چاره باشند تا مبادا این کشتی در مقطعی که خیلی دور نیست با کوه یخ برخورد کند.

رضا جودی (تهیه کننده):

جمهوری اسلامی دچار بحران نمی‌شود

سوال شما غلط است این سوال را از کسانی پرسید که معتقدند بحرانی به طور کل وجود نداشته است به نظر من اصلاً بحرانی نداشته‌ایم که حالا به قبل یا بعد از آن بخواهیم بازگردیم. ما هیچ کدام از اتفاقات اخیر را به رسمیت نمی‌شناسیم. ما هیچ بحرانی نداشته‌ایم. به طور کلی جمهوری اسلامی دچار بحران نمی‌شود. اتفاق بودن و یا نبودن برخی هنرمندان مقتضی شرایط اینجا و اکنون نیست، همیشه بوده، حالا هر بار به یک شکل. ما همیشه به امید زنده‌ایم و امیدواریم که آن شالوده شرایط برای همه بهتر شود.

رضا سعیدی پور (مدیر اسبق سینما آزادی):

دیگر در کار سینما نیستیم

از شرایط فرهنگی و هنری بی‌اطلاع چند سالی است که دیگر در کار سینما نیستیم. در شمال کشور ساکن شده، گلخانه‌ای زده و آن را مدیریت می‌کنم.